

DEKNING AV SAKSKOSTNADER ETTER
FORVALTNINGSLOVEN § 36
Advokat Anders Evjenth

Tlf: 90186418

E-post: ae@bull.no

BULL & CO

ADVOKATFIRMA

Oversikt

- Under hvilke omstendigheter har parten krav på dekning?
- Hva skal dekkes?
- Fra når skal det dekkes?
- Hvem skal dekke det?
- Hvordan behandles kravet?

Bestemmelsen

1. ledd – forvaltningens plikt til å dekke omkostninger

«Når et **vedtak** blir **endret til gunst** for en **part**, skal han tilkjennes dekning for **vesentlige kostnader** som har vært **nødvendige** for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes **partens eget forhold** eller **forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll**, eller **andre særlige forhold** taler mot det.»

«vedtak»

- Enkeltvedtak
- Hovedregel – endring av enkeltvedtak etter klage Omgjøring i kommunen etter fvl. § 33
- Omgjøring etter fvl § 34
- Omgjøring etter fvl. § 35
- Bare klagen – også naboprotest
- SOM - sak (2012/972) – Vilkår for ferdigattest

Avvisningsvedtak

SOM Sak 2009/848

«Ombudsmannen kom til at det forelå et enkeltvedtak som var endret til gunst for parten ved at brann- og redningstjenesten hadde opphevet et avvisningsvedtak.»

«endret til gunst for en part»

Situasjoner

- Permanent endring – manglende hjemmel/rettsanvendelsesfeil
- Midlertidig endring – opphevelse av tyngende vedtak på grunn av saksbehandlingsfeil
- Midlertidig endring rettsanvendelsesfeil, men vedtaket blir det samme
 - særlig om tyngende vedtak

SOM Sak 2005/989

«vesentlige kostnader»

- Ikke små kostnader som porto el.l.
- Ikke partens egne kostnader som tapt arbeidsfortjeneste mv.
- Reisetid – SOM Sak 2011/1894 – reise utenom arbeidstid

«nødvendige»

SOM Sak 2011/2482

«Det er gjennom praksis, rettslig teori og ombudsmannspraksis på det rene at det er partens subjektive oppfatning som skal legges til grunn ved vurderingen av om det var nødvendig å bruke advokat, ikke om dette objektivt sett var nødvendig. I ombudsmannens årsmelding for 2005 side 261 (Somb-2005-70) ble det vist til at hvorvidt kostnadene har vært «nødvendige», må avgjøres etter en konkret vurdering, der det legges vesentlig vekt på hva parten selv og hans advokat med rimelighet har oppfattet som naturlig tiltak.»

Ot.prp. nr. 3 (1976-77)

Justisdepartementet:

- «særlig viktig» om det er «forståelig» at parten pådro seg utgiftene – for eksempel ved å gå til advokat
- «feilens art og vanskegrad» spiller «en vesentlig rolle».
- Åpnes for dekning selv om vedtaket allikevel ville blitt rettet, eller fordi det ville klart seg med en ganske enkel påvisning, idet forvaltningen da selv ville ha utredet spørsmålet videre i tråd med prinsippet i § 17 første ledd.

Nærmere om vilkåret

- Skal alle utgifter dekkes
 - Fra vedtaket ble truffet
 - Purringer
 - Argumenter som ikke fører frem
 - Sakkyndige uttalelser

SOM 2007/1360

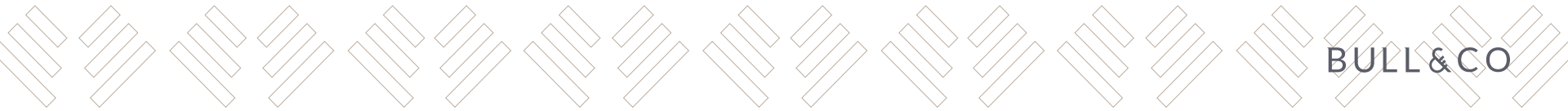
Klageren viste til at kravet bare var blitt dekket «i det samme forholdstall» som den godkjente delen av tiltaket utgjorde av det totale omsøkte arealet. Bevisst å unnlate å gå inn på en nærmere vurdering etter nødvendighetskriteriet, som skulle begrunne kravreduksjonen, er i strid med forvaltningslovens krav om begrunnelse. En generell henvisning til at klageren kjenner til det relevante regelverket kan ikke begrunne reduksjon av saksomkostningskravet. Eventuell tvil om hvorvidt utgiftene var reelle og/eller delvis knyttet til en parts eget arbeid i egen sak, gjelder faktiske forhold som skulle blitt utredet før vedtak ble truffet.

«partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold»

- NB – forvaltningens opplysningsplikt, jf også søkers plikt til å opplyse sin søknad

Problemstillinger

- Nye argumenter som ikke ble vurdert
- Nye omstendigheter forvaltningen ikke kunne forutse

2. Ledd

- I sak som **vesentlig er en tvist mellom parter**, kan den part som har satt fram krav om endring av et vedtak, men ikke har fått medhold i spørsmål av noen betydning, pålegges å betale den annen part helt eller delvis de særlige sakskostnader som kravet har ført med seg. Det skal legges vekt på om vedkommende hadde fyldestgjørende grunn til å kreve endring av vedtaket, om det er rimelig ut fra sakens art og motpartens forhold å pålegge kostnadsansvar.

Saksbehandling § 36 3. ledd:

- Kravet må settes fram senest 3 uker etter at melding om det nye vedtak er kommet fram til vedkommende – kan gis oppreisning
- Avgjørelsen kan påklages etter reglene i dette kapittel om ikke annet er fastsatt av Kongen

Avgjørelsesorgan

Hovedregel: Kravet avgjøres av klageinstansen

Avgjøres av underinstansen dersom underinstansen har truffet nytt vedtak i saken

Det organ som treffer avgjørelsen er ansvarlig for at det offentlige utgifter etter første ledd blir dekket

Har kostnadsansvaret sitt grunnlag i mangel ved vedtaket eller saksforberedelsen, kan fastsettes at ansvaret helt eller delvis skal ligge hos det eller de avgjørelsesorganer som var ansvarlig for mangelen.